

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 669/06
13.07.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Slijepčevića, predsednika veća, Ljiljane Ivković-Jovanović, Vladimira Tamaša, Nadežde Radević i Mihaila Rulića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog \"BB\", čiji su punomoćnici BA, i advokat BB, radi poništaja odluke, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Užicu Gž I. 926/05 od 30.12.2005. godine, u sednici održanoj dana 13.7.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČAVAJU SE presuda Opštinskog suda u Novoj Varoši P1. 333/04 od 26.4.2005. godine u stavu II i III, i presuda Okružnog suda u Užicu Gž I. 926/05 od 30.12.2005. godine u stavu I izreke, pa se tužbeni zahtev tužioca AA protiv tuženog \"BB\", kojim je tražio da se poništi kao nezakonito rešenje tuženog broj 2209 od 20.9.2004. godine, kao i da se tuženi obaveže da tužioca vrati na poslove i zadatke koji odgovaraju njegovom stepenu stručne spreme, znanju i iskustvu, kao i da mu se naknade troškovi parničnog postupka u iznosu od 45.750,00 dinara, odbija kao neosnovan.

Obavezuje se tužilac da plati tuženom troškove parničnog postupka u iznosu od 43.000,00 dinara, u roku od 8 dana od dana prijema presude.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novoj Varoši P1.br.333/04 od 26.4.2005. godine stavom I izreke usvojen je tužbeni zahtev tužioca AA protiv tuženog \"BB\", pa je poništeno kao nezakonito rešenje tuženog br. 1948 od 29.7.2004. godine. Stavom II izreke usvojen je tužbeni zahtev tužioca AA protiv tuženog \"BB\", pa je poništeno kao nezakonito rešenje tuženog br. 2209 od 20.9.2004. godine, i tuženi je obavezan da tužioca vrati na poslove i zadatke koji odgovaraju njegovom stepenu stručne spreme, znanju i iskustvu u zakonskom roku. Stavom III izreke odluke obavezan je tuženi da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 45.750,00 dinara.

Pobijanom drugostepenom presudom Okružnog suda u Užicu Gž I. 926/05 od 30.12.2005. godine stavom I izreke odbijena je kao neosnovana žalba tuženog a presuda Opštinskog suda u Novoj Varoši je potvrđena. Stavom II izreke odbijen je zahtev tužioca za naknadu troškova odgovora na žalbu.

Protiv navedene drugostepene presude tuženi je blagovremeno izjavio dozvoljenu reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Tužilac je dao odgovor na reviziju.

Vrhovni sud je na osnovu člana 396. i 403, ispitalo pobijanu presudu u smislu člana 399. ZPP ("Sl. gl. RS", br. 125/04), i našao:

Revizija tuženog je osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredbe člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP-a, na koju Vrhovni sud u smislu člana 399. ZPP, vodi računa po službenoj dužnosti. Nema ni bitne povrede odredbe člana 361. stav 2. tačka 2. ZPP, s obzirom da se u smislu člana 367. stav 2. i člana 368. u vezi člana 411. ZPP, date izjave predsednika prvostepenog veća i sudija porotnika. Oni su se izjasnili da su na ročištu dana 7.4.2005. godine sudili-tj. bili u punom sastavu, ali je omaškom izostavljeno u popunjavanju zapisnika sa ročišta da su sudije porotnici VV i GG, prisustvovali tom ročištu kao članovi veća.

Međutim, Vrhovni sud nalazi da je pobijanim odlukama pogrešno primenjeno materijalno pravo, zbog čega je učinjena i bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP, na koju se (sadržinom revizije) poziva tuženi.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je radnik tuženog sa radnim stažom od 25 godina. Zaposlen je kod tuženog u Hotelu "Panorama", kao konobar. Tužiocu je pobijanim rešenjem tuženog od 20.9.2004. godine otkazan ugovor o radu na osnovu člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu ("Sl. gl. RS", br. 70/01) zbog kršenja radne discipline dana 26.7.2004. godine, kada je radeći kao konobar u Hotelu "—" na — prilikom naplate usluge za naručena dva čaja propustio da izda fiskalni račun gostima - poreskim inspektorima koji su tada vršili kontrolu zakonitosti evidentiranja prometa usluga fizičkim licima preko fiskalne kase. Finansijski inspektori su odmah sastavili zapisnik u kome su konstatovali da tuženi nije izdao račun odnosno fiskalni isečak po osnovu konzumiranog pića koje je plaćeno, pa je istog dana rešenjem Ministarstva finansija - Poreske uprave Filijale

Nova Varoš tuženi oglašen odgovornim za ovaj propust i kažnjen novčanom kaznom od 100.000,00 dinara. Međutim, na ovo rešenje tuženi nije uložio žalbu. Tužilac je porudžbinu za dva čaja koje su inspektori naručili evidentirao preko fiskalne kase, kao i pojedinačno ostvaren promet od pružanja usluga fizičkim licima. Pre donošenja spornog rešenja o otkazu tužilac je 27.8.2004. godine saslušan na ove okolnosti i izneo je svoju odbranu o čemu je sačinjen zapisnik Naveo je da fiskalni račun nije izdao jer je to zbog gužve zaboravio. Tužilac je bio upoznat i obučen za rad na kasi. Rešenjem br. 1948 od 29.7.2004. godine tužilac je privremeno udaljen sa rada zbog toga što je protiv njega pokrenut postupak za otkaz ugovora o radu zbog učinjenog prekršaja radne discipline za koji se može izreći otkaz ugovora o radu, koje udaljenje tužiocu traje od 29.7.2004. godine do okončanja postupka za otkaz ugovora o radu. Istog dana (27.8.2004. godine) pribavljeno je mišljenje Sindikalne organizacije, koja je predložila blaže kažnjavanje uz nadoknadu troškova oštećenja tuženog.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtev tužioca kao osnovan. Sudovi su našli da u smislu člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu ("Sl. gl. RS", br. 70/01) nema opravdanih razloga predviđenih navedenom odredbom da se pobijanim rešenjem tužiocu otkaže ugovor o radu. Propuštanje tužioca da korisnicima usluge izda fiskalni isečak kase preko koje je on već evidentirao promet, prema nalaženju nižestepenih sudova, ne predstavlja kršenje radne discipline u smislu navedene odredbe, kao i da na takav zaključak upućuje i odredba člana 31. stav 1. tačka 5. Uredbe o načinu evidentiranja prometa preko registar kasa sa fiskalnom memorijom i o dinamici uvođenja tih kasa ("Sl. gl. RS", br. 5/03), koja je bila na snazi u spornom periodu. Ovom odredbom predviđena je novčana kazna pravnom licu za prekršaj, ako između ostalih razloga, preko fiskalne kase ne evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet, a ova Uredba ne predviđa kaznu za neizdavanje fiskalnog isečka. Kako je tužilac sav ostvareni promet evidentirao u fiskalnu kasu, a račun (fiskalni isečak) nije izdao, po mišljenju sudova, ne postoje uslovi za primenu odredbe člana 31. te Uredbe.

Vrhovni sud nalazi da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo – odredbe člana 101. Zakona o radu, kada su našli da je pobijano rešenje tuženog nezakonito, na osnovu čega su isto poništili.

Prema odredbi člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu ("Sl. gl. RS", br. 70/2001) poslodavac može zaposlenom da otkaže ugovor o radu ako za to postoji opravdani razlog - ako ne poštuje radnu disciplinu, odnosno ako je njegovo ponašanje takvo da ne može da nastavi rad kod poslodavca. Stavom 2. istog člana propisana je obaveza poslodavca da pre otkaza ugovora o radu u slučajevima iz stava 1. tačka 3. i 4. ovog člana zaposlenog upozori na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju u toku pravnosnažno završenog postupka, Vrhovni sud nalazi da propuštanje tužioca da izda korisniku usluge fiskalni isečak kase preko koje je evidentirao promet, predstavlja opravdan razlog zbog koga je poslodavac mogao tužiocu da otkaže ugovor o radu u smislu člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu. Zato je prema shvatanju Vrhovnog suda, suprotno zaključku nižestepenih sudova, pobijano rešenje tuženog br. 2209 od 20.9.2004. godine, zakonito, ovo tim pre što je tuženi kao poslodavac postupio u smislu člana 101. stav 2. istog zakona. Pre datog otkaza ugovora o radu pobijanim rešenjem, tuženi je tužioca saslušao dana 27.8.2004. godine na okolnosti spornog događaja koji je dao svoju odbranu. Tužilac je zbog toga što je protiv njega pokrenut postupak za otkaz ugovora o radu zbog prekršaja radne discipline privremeno udaljen sa rada rešenjem od 29.7.2004. godine, pa je i na taj način znao i bio upozoren na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu.

Kada je u pitanju ocena postojanja opravdanih razloga odnosno opravdanog razloga koji se odnosi na tužiočeve poštovanje radne discipline, kao i ocena njegovog ponašanja u smislu odredbi člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu, tj. da li tužilac može da nastavi rad kod poslodavca, Vrhovni sud nalazi da se sadržina ove odredbe ne može po svojoj pravnoj prirodi i pravnim posledicama upodobiti (izjednačiti) sa kaznenim odredbama člana 31. stav 1. tačka 5. Uredbe o načinu evidentiranja prometa preko registar kasa sa fiskalnom memorijom i dinamici uvođenja tih kasa ("Sl. gl. RS", br. 5/03 sa Uredbama o izmenama i dopunama ove Uredbe br. 39/03, 72/03, 2/04, 31/04, koja je bila na snazi u spornom periodu. Naime, članom 15 ove Uredbe propisano je da lice koje vrši promet proizvoda na malo, odnosno promet usluga fizičkim licima, evidentira preko fiskalne kase svaki pojedinačno ostvareni promet, o čemu kupcu, odnosno korisniku usluge izdaje fiskalni isečak, a član 16. stav 1. Uredbe propisuje da greška nastala tokom evidentiranja prometa može se ispraviti do izdavanja fiskalnog isečka. Članom 9a. stavom 2. Uredbe predviđeno je da fiskalni isečak može imati reklamne i druge podatke.

Tužilac je postupajući kao konobar zaposlen kod tuženog, prema odredbama člana 15. Uredbe, bio dužan da korisnicima usluge izda fiskalni isečak kase preko koje je evidentirao promet, što kako je utvrđeno, nije učinio. Takvim ponašanjem postupio je protivno potrebama tuženog kao poslodavca, ali i dužnostima poslodavca prema navedenim odredbama, pre svega, člana 15 Uredbe. Ovo tim pre što je utvrđeno da je bio obučen za rad na kasi i s obzirom da je sam izjavio da fiskalni račun nije izdao jer je to zaboravio zbog gužve, što takođe znači da je znao postupak izdavanja fiskalnog isečka kao dela evidentiranja prometa i korišćenja fiskalne kase.

Kako je, po shvatanju Vrhovnog suda, sa ovih razloga pobijano rešenje zakonito, na osnovu člana 407. stav 1. ZPP, preinačene su pobijane presude nižestepenih sudova u pobijanom delu tako što je odbijen tužbeni zahtev tužioca, i odlučeno je kao u stavu I izreke ove presude.

Tužilac je stavom II izreke ove odluke obavezan da tuženom plati troškove parničnog postupka. Odluka o obavezi tužioca da tuženom naknadi troškove parničnog postupka doneta je u smislu člana 146. 149. i 150 ZPP, a troškovi tuženog odmereni su u skladu sa AT i odnose se na zastupanja na 4 ročišta po 5.250,00 dinara, za sastav podneska sa paušalom 3 podnesaka po 5400,00 dinara, i za sastav žalbe na prвostepenu presudu i sastav revizije ukupno 43000,00 dinara, pri čemu je sud odlučivao u granicama zahteva za troškove parničnog postupka.

Predsednik veća-sudija,

Dragiša Slijepčević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz